

Minningarorð um Chr. Haraldsen

Christian Haraldsen havi eg kent í snøgg 30 ár. Fyrst sum lærara við Studenta- og preliminærskíð Føroya Løgtings úti á VBÚ, sum vit søgdu, og seinastu 20 árinum sum vinmann og samtekumann, sum áhugaðan samstarvsmann innan og uttan fyri stjórnina í FK.

Chr. Haraldsen var júst farin til Danmarkar saman við konuni at vitja synirnar, sum báðir eru núsettir niðri, tá hann gjordist bráðliga sjúk og doyði. Hann varð jarðaður í Lyngby ólav-søkuaftan.

Hann var 72 ára gamal og stutt síðan farin frá sum lærari við Studentaskúlan. Ikki er ov nógv sagt, at hann sleit seg upp í skúlastarvinum, so nærlagdur hann var í tí og øllum, hann tókst við. Heilsan var kanska

íkkí tann besta nú, men hann kendi seg nóg birgan at fara undir eina gamla ætlan: at gera eina týska-føroyska orðabók. Deyðin forðaði honum í at fullføra hesa uppgávu, sum hann hevði gleitt seg til í mong ár.

Chr. Haraldsen var keypmannssonur úr Elduvík. Jákup bróðir stovnaði handil í Fuglafirði. Um Christian eisini hevði handilsliigar ætlanir, veit eg ikki, men hann starvði so eina tíð í krambúðini hjá bróðurinum í Fuglafirði. Men ivaleyst var hann ikki nøgdur við krambúðarlívið, hóast hann visti at siga frá mongum góðum minnum frá teirra tíðini. Frammanundan høvdu tey bæði eldru systkini, Edvard og Jóhanna, verið á lærarskúlanum, so royndi hann eisini tað.

Tað vóru í ár 50 ár síðani hann tók læraraprov og í hesum sambandi stílaði hann fyri veitsluhaldi teirra, sum vóru á lívi frá tí árganginum. Og væl skuldi vera fyrstilað, tí vertskapsmaður var hann goður.

Hann royndi lærarastarvið eina stutta tíð á bygd, fór so

uttanlands at sokja sær meira kunnleika. Hann var júst vordin magistari í týskum og fronskum í 1937, tá heitt varð á hann at koma heimaftur at vera lærari við studenta- og preliminar-skíð, sum hann byrjaði saman við vinmonnum Tummasi Nygaard og Eriki Petersen.

Hesir ungu menn og teir fáu, sum styðjaðu teir, vóru ikki lítið framfýsnir. Teir gjørdi endá á tí áralanga tjakinum um stovnan av studentaskúla við bara at fara til verka, aðrenn lögtingið hevði endaliga samtykt málið!

Tað gekk, men tað var ein sera

ótrygg tilvera, hesin skúli hevði bæði peningaliga og í mangar aðrar mætar. Vit, sum upplivdu skúlan í hesum fyrstu trongu árunum, vita, at tað var hesum hugsjónarmonnum fyri at takka, at skúlin ikki fall niður fyri aftur og doyði í armóð sum latinskúlin á sinni.

Hesin skúlin setti stór krav bæði til lærarar og næmingar. Her skuldi arbeiddast og arbeiddast, skuldi nakað fáast burtur úr tí stutta tíðini. Tey, sum ikki orkaðu ella tímdu at fylgja við, fullu rættliga skjótt frá. Hetta var ein góður skúli, haldi eg, og tað var spell, at serliga preliminar-skíð varð tikið burtur. Har komu ofta meira tilkomin fólk, sum høvdu verið úti í vinnulív-inum og nú vildu bígva seg meira út upp á stutta tíð. Kanska HF skíðini fara at megna at taka uppáftur ta uppgávuna.

Hesir lærararnir vóru vanir við og noyddir at vera sparnir, bæði við egnum og skúlan pengum. Hetta sparsemi var so fastgrógvíð, at nútíðin hevur skilt tað sum píni.

Kanska var tað nakað av hesum sparsemiseginleikanum, sum gjordi at Christian og aðrir av teimum gomlu lærarunum vóru við, tá keypsamtøka skuldi setast á stovn aftur í Havn fyri skjótt 25 árum síðani.

Fleiri royndir høvdu verið gjørdar aðrenn, og eg ivist ikki í, hvussu hendan hevði gingist, hevði ikki ein maður sum Christian Haraldsen verið formaður í næstan øll tey fyrstu 15 árin, okkurt stutt skíð undantikið.

Byrjað varð sum við studentaskúlanum í smáum og trongum viðurskiftum í leigaðum hól í Bringsnagotu. Hvorki voruúrval ella umstøður-

nar annars vóru serliga lokkandi og limataðið vaks ógvuliga smátt. Dentur varð lagdur á, at vera sjálvbjargin, at lita á egnan mátt og megi. Alla staðni mátti sparast og klípast. Hvor lítill útreiðsla gjølla umhugsast. Limirnir komu sjálvir við pappirposum, tá keypast skuldi í leysari vekt. Eg minnst nevndarfund í Bringsnagotu fyri o.u. 20 árum síðani inni í tí trongu goymsluni. Tað var ikki stólar í part til nevndarlímarnar. Summi sótu á tekassum.

Mótstøðan móti keypsamtøkuni var sjálvandi alla tíðina. Men Christian var aldri tann, sum provokeraði. «Vit skulu bara arbeida stillisluga. Andsvar elvir bert til meira mótstøðu», helt hann, tá vit ynguru vóru bráðir og mæltu til tjak og upplýsing úteftir um samtøkurørslna.

Fram kemur hann, ið hóluga fer. Tað var klókt atbórið tá, meðan støðið varð lagt at fara varisluga fram. Teir limir, sum tá stóðu trúgvir um samtøkuna, eisini tá hon fyrst í 60 árunum kom í eina kreppu, vóru hollir og medvitandi limir, ið minni hugsaðu um lotuvinningin enn um hvussu vit best skuldu vinna á trupulleikanum. Nakrir vóru ræddir, men teir vóru fáir, ið fullu frá.

Chr. Haraldsen fekk ta gleði at uppliva ein vøkstur innan hesa rørsu, sum hann ikki hevði droymt um. Vit vita nú, at tað góða úrslitið fyri ein stóran part er fruktin av hansara skynsama samtøkupolitikki, øll tey fyrstu árin.

Sjálvt um Christian fór frá sum formaður fyri 9 árum síðani og seinni heilt burtur úr nevndini, fylgdi hann alla tíðina livandi við í hesum arbeiði, ið hann náttúrliga kendi sum ein part av lívi sínum.

Vit sum høvdu ta gleði at arbeida saman við honum, hava honum alt gott at bera. Hann var altíð fryntligur og blíðmæltur. Vildi hoyra ymisk sjónarmið og skúgvandi einki teirra til viks uttan fyrst at umhuga tað væl og virðiliga. Hann kundi eisini vera avgjørdur og var hann sannfórður um, at støðutakan hansara var rott, so var hann ringur at vika. Hann hevði altíð stjórn og limir aftan fyri seg, tá hann á sin eyðkenda og sattliga hátt legði dent á, at keypsamtøkan skuldi vera føroysk, skuldi vera púra óheft av útlendskum fyrítøkum og áhugamálum. Tað var ikki altíð so lætt at dúva upp á hesa serstöðu, meðan felagið stóð í skuld.

Við Chr. Haraldsen er ein goður føroyingur farin, ein av teimum sum gjordi sitt arbeiði samvitskufult og stillisluga, alla staðni har hann var. Kanska kunnu vit siga, at hann gekk ov mikið upp í sitt arbeiði. Var tað nakað, hann ikki visti sparsemi við, so var tað við orku og tíð síni. Hann var heil hjartaður, har hann var.

Hann verður sárliga saknaður av konu og børnum, og eisini av okkum mongu, sum á ein hvønn hátt kendu hann og arbeiddu saman við honum.

I taksemi lýsa vit frið yvir minni um Christian Haraldsen.

Sverri Egholm

Sveinaroyndir

fara fram í oktober/november í ár. Læringar mugu tilmeldast av meistaranum til Læuraráðið, Tinganes, Tórshavn, í seinasta lagi týsdagin 14. september. Saman við tilmeldingini má latast inn lærusáttmáli, navnaváttan og 50,- kr. í tilmeldingargjaldi.

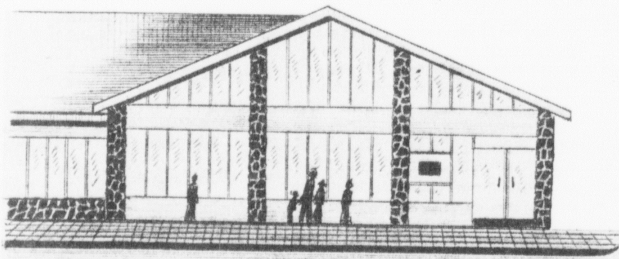
Maskinlæringar lata samstundis inn tekning.

Tilmeldingarbløð fáast frá læuraráðnum ella teknisku skúlanum.

Læuraráðið

NORÐOYA SPARIKASSI

— elsti og størsti peningastovnur í Norðoyum

TRYGGAST stendur peningurin í SPARIKASSANUM

KLAKSVÍK telef. 56366 LEIRVÍK telef. 43070 . VIDAREIDI telef. 51036 . NORÐDEPLI telef. 52030